

УДК 371.3

ДІЛОВА ГРА ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ДСНС УКРАЇНИ*Панімаш Ю.В.***Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту**

В наш час рівень соціально-економічного розвитку суспільства висуває підвищені вимоги до фахівців в сфері цивільного захисту. Суспільству необхідні спеціалісти, які здатні вирішувати складні професійні задачі, впевнено реагувати на надзвичайні ситуації та приймати вірні управлінські рішення. Тому перед закладами вищої освіти постає нагальна потреба у застосуванні інтерактивних засобів, які дозволять відобразити у навчальному процесі різні професійні ситуації і сформувати професійний досвід в умовах навчальної діяльності.

Одним з дієвих інтерактивних засобів, що дозволяє закріпити знання на практичних заняттях, є ділова гра.

Термін «ділова гра» вперше з'явився в США у 1957 році на семінарі в Сарана Лейк, де Американська асоціація управління представила гру «Імітація рішень у вищій управлінській ланці».

Питання застосування інноваційного підходу в організації практичних занять, зокрема із застосуванням ділових ігор, розглядалося у працях таких вчених і науковців: М.В. Кларіної, Є.В. Коротковської, Т.Б. Оберта, Т.В. Черевичко, Н.С. Мешкової, А.С. Лиштвана, Е.А. Виноградової, Я.А. Жуковської, А.С. Трофіменко, Т.Л. Полякової, І.В. Белкіна та інші.

Ділова гра – це моделювання реальної діяльності у спеціально створеній проблемній ситуації. Така гра є «засобом і методом підготовки та адаптації до трудової діяльності та соціальних контактів», методом активного навчання, який сприяє досягненню конкретних завдань, структурування системи ділових стосунків учасників. Її конструктивними елементами є проектування реальності, конфліктність ситуації, активність учасників, відповідний психологічний клімат, міжособистісне та між групове спілкування, розв'язання сформульованих на початку гри проблем, що в результаті формує умови для підвищення ефективності навчального процесу [1].

Ділова гра, на відміну від інших форм проведення занять, дозволяє курсантам та студентам краще зрозуміти ситуацію та сприяє кращому засвоєнню пройденого теоретичного матеріалу.

Як будь яка гра, ділова передбачає розподіл ролей, які відображають специфіку майбутньої професійної діяльності. Під час проведення заняття у Черкаському інституті пожежної безпеки з дисципліни «Правові основи цивільного захисту» курсантам пропонується розподілитися та виконати

ролі інспекторів державного нагляду з пожежної та техногенної безпеки та власників різноманітних підприємств. Під час гри курсанти активно використовують нормативні документи, вступають в дискусію один з одним, відстоюють свою позицію та вчаться складати протокол про адміністративні правопорушення. Відповідно, ділова гра викликає живий інтерес до вивчення адміністративного права.

В результаті ділової гри учасники команд розвивають наступні навички та вміння:

- концептуальні – здатність бачити взаємозв'язки між окремими елементами, виявляти сутність проблем, вирішувати їх у нестандартний спосіб;
- командні – здатність розподіляти роботу між членами групи, працювати на спільний результат, розподіляти функціональні ролі відповідно до особистих якостей учасників, досягати системного ефекту від поєднання зусиль різних людей;
- комунікативні – здатність вислуховувати і сприймати інформацію від інших людей, вміння ефективно передавати власну точку зору та переконувати, вміння проводити переговори, використовувати вербальні і невербальні сигнали комунікації, долати суперечності, налагоджувати ефективні канали обміну інформацією всередині своєї групи та між своєю групою і конкурентами;
- лідерські – здатність мотивувати себе та інших людей на виконання завдання і досягнення визначеного результату, формування відчуття відповідальності за свої дії та дії інших членів команди [2];

Ділові ігри відіграють важливу роль у підготовці майбутніх фахівців ДСНС України адже вони сприяють формуванню системи професійних знань, умінь і навичок, які необхідні для вирішення професійних завдань; в ході них здійснюється обмін знаннями і досвідом, розвивається інтерес до творчості, підвищується ініціативність та активність курсантів.

Література:

1. Ділові ігри [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/16850303/pedagogika/dilovi_igri.

2. Бардась А. В. Менеджмент [Текст]: навч. посіб. / А. В. Бардась, М. В. Бойченко, А. В. Дудник. – Дніпропетровськ: Національний ірнічний університет, 2012. – 381 с.